Odluka kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini

Koristeći se ovlastima koje su visokom predstavniku dane člankom V Aneksa 10 (Sporazum o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u svezi s tumačenjem gore navedenog Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebice uzevši u obzir članak II 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik "pomaže, kada visoki predstavnik to ocijeni neophodnim, u rješavanju svih problema koji se pojave u svezi s provedbom civilnog dijela Mirovnog ugovora";

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Konferencije za provedbu mira održane u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji u svezi s tumačenjem Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme sukladno gore navedenom, "donošenjem obvezujućih odluka, kada to ocijeni neophodnim", o određenim pitanjima, uključujući i (prema točki (c) stavka XI.2) "mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta";

Konstatirajući da snabdijevanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine električnom energijom nije nikada regulirano, niti je uspostavljen mehanizam koji bi omogućio dugoročno i zadovoljavajuće rješenje ovog pitanja;

Uzimajući u obzir da su pitanja od značaja za prijenos i međunarodnu trgovinu električnom energijom regulirana Zakonom o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine ", br. 07/02 i 13/03), Zakonom o osnivanju neovisnog operatera sustava za prijenosni sustav u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine ", br. 35/04) i Zakonom o osnivanju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine ", br. 35/04);

Uzimajući u obzir također da su pitanja od značaja za proizvodnju, distribuciju, snabdijevanje te trgovanje i posredovanje u trgovanju električnom energijom regulirana Zakonom o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine ", br. 41/02 i 38/05) i Zakonom o električnoj energiji Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 66/02, 29/03, 86/03, 111/04, 60/07, 114/07, 8/08 i 34/09);

Uzimajući također u obzir da, iako Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine implicitno spada u okvire sustava prijenosa električne energije, niti jednim od pet spomenutih zakona nisu regulirani proizvodnja, distribucija, snabdijevanje te trgovanje i posredovanje u trgovanju električnom energijom za Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, niti je moguće da bilo koje javno ili privatno poduzeće u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine bude nosilac licence potrebne za obavljanje neke od navedenih djelatnosti;

S obzirom na to da u okviru obavezne javne usluge entitetski proizvođači električne energije snabdijevaju električnom energijom sve potrošače u danom entitetu, ali da nemaju nikakvu obvezu u odnosu na građane i pravne osobe u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine;

Uzimajući u obzir da je jedan od osnovnih ciljeva svih propisa koji se odnose na električnu energiju uspostavljanje jedinstvenog tržišta električne energije, kao i pouzdano snabdijevanje kupaca kvalitetnom električnom energijom bez ikakve diskriminacije;

Svjestan da utoliko što Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine nema vlastitih proizvodnih kapaciteta, ne postoji ekonomska opravdanost za uspostavljanje posebnog regulatora za Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, uprkos potpunoj odsutnosti regulative u oblasti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja za teritoriju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;

Konstatirajući da je radi prethodno opisanog stanja Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine prisiljen nabavljati električnu energiju za svoje potrošače na način koji nije reguliran niti na državnoj, niti na entitetskoj razini, a niti u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine;

Prisjećajući se da su nadležni organi u Bosni i Hercegovini u više navrata pozivani da riješe ovo pitanje na način da se osigura regulirano snabdijevanje električnom energijom potrošača Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te da je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira u svom kominikeu od 30. lipnja 2009. godine dao nadležnim organima rok za rješavanje ovog pitanja do 15. rujna 2009. godine;

Žaleći što u navedenom roku nadležni organi nisu ni inicirali bilo kakvu aktivnost za rješavanje ovog pitanja, niti predložili bilo kakvo rješenje kojim se osigurava odgovarajuće snabdijevanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine električnom energijom;

Smatrajući da jedini izvodljiv i relevantan način da se omogući nadzor nad obavljanjem svih djelatnosti vezanih za električnu energiju, da se propiše metodologija za utvrđivanje cijena snabdijevanja i da se omogući davanje dozvola pravnim osobama koje bi se bavile određenim aktivnostima vezanim za električnu energiju u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine jeste da se prošire nadležnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju;

Uzimajući u obzir da utoliko što tarifu za elektroenergetske djelatnosti kao što su proizvodnja, distribucija, snabdijevanje te trgovanje i posredovanje u trgovanju električnom energijom utvrđuju entitetski regulatori, proširenje nadležnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju bi se odnosilo samo na utvrđivanje tarifa za usluge distribucije električne energije koje bi bile dodane na tarife već utvrđene od strane entitetskih regulatora;

Smatrajući da jedini način da se ostvari jedinstvo tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini jeste da se ravnomjerno rasporede obveze proizvođača električne energije koji imaju kapacitete te ostvaruju viškove pored utvrđenih obveznih količina, što je suglasno preporukama Državne regulatorne komisije za električnu energiju;

Uzimajući u obzir da je naprijed navedeno raspoređivanje moguće postići isključivo izmjenama Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sustava električne energije Bosne i Hercegovine, entitetskih zakona o električnoj energiji, te odluka kojima je uspostavljena pravna osoba koja se bavi elektroenergetskim djelatnostima u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine;

Uzimajući u obzir i razmotrivši sve navedeno, visoki predstavnik donosi slijedeću

ODLUKU

kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini

(“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, br. 07/02 i 13/03)

Zakon koji slijedi i koji čini sastavni dio ove Odluke stupa na snagu kao što je predviđeno u članku 6. tog Zakona, na privremenoj osnovi, sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uvjeta.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”.

Sarajevo, 18. rujna 2009. godine *Dr. Valentin Inzko*

Visoki predstavnik

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIJENOSU, REGULATORU I OPERATERU SUSTAVA ELEKTRIČNE ENERGIJE U BOSNI I HECEGOVINI

(“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, br. 07/02 i 13/03)

Članak 1.

Članak 4. *"Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK)"*, stavak 4.1. *"Utemeljenje i ciljevi"*, točka (2) mijenja se i glasi:

"Ovim zakonom uspostavlja se Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK) koja ima nadležnost i odgovornost nad prijenosom električne energije, operacijama prijenosnog sustava, međunarodnom trgovinom električnom energijom kao i nad pitanjem proizvodnje, distribucije i snabdijevanja kupaca električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, a sukladno međunarodnim normama i standardima Europske unije".

Članak 2.

U članku 4. *"Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK)"*, stavak 4.2. *"Obujam mjerodavnosti"*, dodaje se nova točka (2), koja glasi:

"Među nadležnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju u pogledu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine spadaju:

a. nadzor i reguliranje odnosa između proizvodnje, distribucije i snabdijevanja s jedne, i kupaca električne energije uključujući trgovce električnom energijom, s druge strane;

b. propisivanje metodologije i kriterija za utvrđivanje cijena snabdijevanja nekvalificiranih kupaca električne energije;

c. utvrđivanje tarifnih stavki za korisnike distributivnih sistema i tarifnih stavki za nekvalificirane kupce;

d. izdavanje i oduzimanje dozvola za proizvodnju, distribuciju, snabdijevanje i trgovinu električnom energijom;

e. izdavanje prethodnih dozvola za izgradnju i dozvola za korištenje elektroenergetskih objekata namijenjenih proizvodnji, distribuciji odnosno snabdijevanju električnom energijom;

f. utvrđivanje općih uvjeta za isporuku električne energije."

Članak 3.

U članku 4. *"Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK)"*, stavak 4.8. *"Tarife",* točka 1. iza podtočke 1. dodaje se nova podtočka 2., koja glasi:

"Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i snabdijevanja suglasno odredbama članka 4.2. stavak (2) ovog zakona regulirat će i odobravati Državna regulatorna komisija za električnu energiju."

Članak 4.

U članku 7. *"Izdavanje licenci"*, 7.1. *"Obuhvaćene aktivnosti",* mijenja se tako da se na kraju odredbe dodaje nova točka d., koja glasi:

"d. aktivnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom pravnih osoba sa sjedištem u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine."

Članak 5.

Članak 8. *"Tržište"* mijenja se na način da se dodaje novi stavak 8.1. pod naslovom *"Jedinstveno tržište električne energije"*, koji glasi:

"Radi ostvarenja ciljeva ovog zakona, a naročito radi uspostavljanja jedinstvenog tržišta električne energije

utemeljenog na slobodnom i ravnopravnom pristupu elektroprijenosnoj mreži, te zaštite potrošača kroz kontinuirano snabdijevanje električnom energijom po definiranom standardu kvaliteta, entitetskim zakonima o električnoj energiji biće utvrđena obveza Elektroprivrede BiH i Elektroprivrede RS na ravnomjerno snabdijevanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine električnom energijom u omjeru 50% prema 50%.

Količine električne energije potrebne za Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine bit će utvrđene na osnovu Informacije o predviđenim godišnjim potrebama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine za električnom energijom najkasnije do kraja rujna tekuće godine, za narednu godinu.

Informacija će u utvrđenom roku biti dostavljena Državnoj regulatornoj komisiji za električnu energiju Bosne i Hercegovine i Neovisnom operateru sustava Bosne i Hercegovine od strane titulara dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električnom energijom u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

U pogledu obveze snabdijevanja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u narednoj godini, proizvođači električne energije mogu postići dogovor o drugačijem omjeru snabdijevanja, najkasnije do 30. listopada tekuće godine i o tome obavijestiti nadležnu entitetsku komisiju za električnu energiju i Državnu regulatornu komisiju za električnu energiju. U odsustvu takvog dogovora u utvrđenom roku, primjenjuje se omjer snabdijevanja utvrđen ovim Zakonom.”

Članak 6.

Ovaj Zakon odmah se objavljuje u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine” i stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”, a primjena obveze snabdijevanja električnom energijom predviđena odredbom članka 5., stavak 1. ovog Zakona počinje od 01. siječnja 2010. godine.